1850. | LEYDSCHE  COURANT. | N°. 146.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 2 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 30 November.

Z. M. heeft den Heer Mr. J. de Wal, Hoogleeraar in de Regten aan onze Hoogeschool, benoemd tot Lid der Commissie van administratie over de Gevangenissen alhier.

— Het Stedelijk Bestuur te Antwerpen heeft voorloopig de broodzetting opgeheven, om eene proef te nemen met het stelsel van vrije mededinging.

— Men meldt uit Verviers, de groote fabriekplaats van laken in Belgie, ten bewijze van toeneming van den uitvoer van laken naar de Vereenigde Staten, dat in 1840, 93,185 el, en in 1849, 896,710 el, derwaarts zijn gezonden.

's GRAVENHAGE, 29 November.

Het blijkt nu dat de Heer Lucas zijn ontslag als Minister van Marine aan den Koning heeft verzocht, reeds vóór hij deze residentie heeft verlaten. Tot hiertoe is hij alhier nog niet teruggekeerd.

— Heden heeft de Hooge Raad uitspraak gedaan in de zaak van den Heer B. Léon, tegen Z. M. Willem III en Z. K. H. Prins Hendrik als mede-erfgenamen van Z. M. Willem II, over de teruggave van uitschotten voor nu wijlen Z. M. als in diens particuliere dienst, gedaan, en de nakoming eener acte door nu wijlen Z. M. gepasseerd, krachtens welke den eischer levenslang, ter zake van bewezen diensten was toegelegd eene som van *f* 300 's maands.

De Raad heeft bij een uitvoerig arrest de hoofdvordering afgewezen, hoofdzakelijk op de volgende gronden: dat het in regten onverschillig is welke hoedanigheid de partijen bekleeden; dat de gedaagden beweren, dat het geene schuldbekentenis is, maar eene zuivere onverpligte schenking, doch ongeldig in regten, omdat de wettelijke vorm voorgeschreven, geheel ontbreekt; dat er geene erkentenis van schuld bestaat, maar toezegging van belooning voor bewezen diensten, aan iemand die niet langer tot diensbetoon kan gehouden zijn, dan hij zelf goedvond; dat dus de acte niet als geldende schuldbekentenis kan worden aangemerkt, ook niet als een contract van huur van dienst, als kunnende dergelijk contract niet voor het leven worden aangegaan. Op deze en verdere gronden is de hoofdvordering afgewezen, doch acte verleend aan de gedaagden van hun aanbod tot teruggave van uitschotten en betaling van de bezoldiging over Februarij en Maart 1849, en de eischer veroordeeld in de kosten.

— Bij het Ministerie van Binnenl. Zaken is een algemeen overzigt vervaardigd van den toestand der provinciale, plaatselijke en anders archiven, hetwelk publiek zal worden gemaakt.

— Het Prov. Geregtshof in Zuidholland, heeft M. Jurgens, Huisvrouw van J. van Wijk, schuldig verklaard aan moedwilligen doodslag, gepleegd op haar vierjarig stiefdochtertje, op den 24sten Mei ll. te Rotterdam, en haar veroordeeld tot de straf van het zwaaijen met het zwaard over het hoofd, uit te voeren op een schavot binnen deze stad, en tot tuchthuisstraf voor den tijd van 10 jaren.

— Derde vervolg van het verslag door de Commissie uit de Tweede Kamer, omtrent de Staatsbegrooting van 1851. (Zie N°. 145.)

Bij § 172 onder Hoofdstuk VI, *Departement voor de Zaken der Herv. Eeredienst, enz.*, heeft het vele leden bevreemd, dat de Regering niet tot eene beslissing gekomen is omtrent de vraag, of de beide Departementen van Eeredienst al dan niet afzonderlijk behouden zullen blijven.

Bij § 174 heeft men gevraagd, uit welke fondsen de kosten der Synode en Synodale Commissie van het Hervormd Kerkgenootschap bestreden worden. Men vindt daarvan onder deze afdeeling toch geen spoor; terwijl daartegen wel de kosten van de Synode en Synodale Commissie der Evangelisch-Lutherschen vermeld worden.

Even zoo vraagt men, waaruit de Commissie voor de Oost- en West-Indische kerkelijke zaken bekostigd wordt.

Bij § 175 heeft het de opmerking getrokken, dat van de som voor het *Israëlitisch Kerkgenootschap*, niet minder dan 1/7 enkel voor administratie-kosten bestemd is.

Bij § 180. Hoofdstuk VIII. *Het Departement van Marine.* Heeft men erkend dat dit hoofdstuk vele blijken draagt van ernstige pogingen tot vereenvoudiging en bezuiniging. Intusschen kunnen vele leden zich niet weerhouden op te merken, dat nergens uit blijkt of, zoowel bij de inkrimping der Maritime Etablissementen als bij de vermeerdering der active zeemagt, naar een vast stelsel wordt te werk gegaan: integendeel schijnt men daaromtrent zonder eenig stelsel te handelen.

Bijzonder heeft het bij eenige leden verwondering gewekt, dat de thans voorgestelde zeemagt in Oost-Indië minder sterk is, dan die, welke volgens de vorige begrooting in dienst zou worden gehouden. De reden daarvan laat zich te minder gissen, als men nagaat, dat de zeerooverij nog tot digt bij de reede van Batavia gepleegd wordt, en wanneer men zich de gebeurtenissen herinnert, die nog onlangs op Borneo hebben plaats gehad.

Op grond van een en ander acht men het meer dan tijd, dat een vast stelsel omtrent onze zeemagt worde aangenomen; dat daarbij bijzonder worde gelet op de noodzakelijkheid van het aanbouwen van oorlogs-stoombooten, waaraan, naar het oordeel van verscheidene leden, bij onzen toestand als zeemogendheid, groote behoefte bestaat, en dat in allen gevalle aangetoond worde, waarom de active zeemagt zóó en niet anders vergroot is, als thans wordt voorgedragen.

Door eenige leden werd bij deze opmerkingen nog de vraag gevoegd, in hoeveel tijd het tegenwoordig Hoofd van het Departement van Marine zich bij magte zou rekenen, een eskader van 10 à 12 schepen in zee te brengen.

Bij § 184 wordt aangemerkt, dat nu er geene eigenlijk gezegde koloniale marine meer bestaat, het allezins wenschelijk is dat al de uitgaven voor de marine op de begrooting hier te lande worden gebragt.

Omtrent de *Kosten der Administratie*, wordt in § 187 aanmerking gemaakt op de talrijkheid van het personeel der ambtenaren, men vermoedt hier te groote omslagtigheid, en zegt nog bij § 189, zich moeijelijk te kunnen verklaren, hoe het Departement van Marine *f*10,000 's jaars voor drukwerk noodig heeft.

Bij § 196 keurt men af, dat voor het *Materieel der Zeemagt* meer dan elf tonnen gouds onder één en hetzelfde artikel wordt uitgetrokken, en dringt men dus aan op splitsing van de uitgaven voor het materieel in verscheidene artikelen.

Bij § 204 wordt gezegd, dat de kosten voor de Geneeskundige Dienst, en met name ook de posten voor geneesmiddelen, buitensporig hoog voorkomen. Men kan het vermoeden niet van zich weren, dat te dien aanzien misbruik plaats vindt.

Bij § 205 wordt omtrent de kosten voor het Instituut te Medemblik, in bedenking gegeven, om óf dit onderdeel der begrooting naar den werkelijk bestaanden staat van zaken te wijzigen, óf wel de kosten van het Instituut voor de Marine, zoowel als van de Militaire Academie te Breda, geheel van de Hoofdstukken VIII en X weg te laten, en dan in plaats daarvan eene afzonderlijke begrooting voor de vereenigde instelling te Breda in te dienen.

Bij § 214 heeft men over 't algemeen de besparingen, waarvan Hoofdstuk IX. *B., Departement van Finantiën*, blijken draagt, lofwaardig gekeurd. Men gevoelde zich te meer gedrongen, daarover tevredenheid uit te drukken, omdat dan toch onmiskenbaar bij dat Ministerie vroeger vrij aanmerkelijke bezuinigingen zijn tot stand gebragt.

Bij § 220, Omtrent de *Kosten van het Muntwezen*, klaagt men algemeen zeer, dat sedert de inwisseling der gouden standpenningen, naauwelijks eenige andere muntbiljetten dan die van *f* 1,000 in omloop zijn, dat groote ongelegenheid in vele provinciën doet ontstaan; men komt daarop hier te meer terug, omdat men, zelfs afgescheiden van alle denkbeelden van amortisatie, het onder de bestaande omstandigheden zeer noodzakelijk acht, dat de kleinere muntbiljetten niet teruggehouden, maar zooveel mogelijk verspreid worden, en klaagt in § 221 over het gebrek aan pasmunt op vele plaatsen, en dringt aan, dat de Regering van hare zijde het mogelijke doe om de verspreiding van pasmunt over de verschillende gewesten des Rijks te bevorderen.

Bij § 222 dringt men, nu de wet omtrent de inrigting van het Muntcollegie tot stand is gebragt, te meer aan op de herziening der wetgeving op den waarborg, waaraan de behoefte zoo algemeen gevoeld wordt.

Bij § 238 wordt ofschoon door verscheidene leden, op bekende gronden, de afschaffing der Staats-Loterij is voorgestaan, erkend dat de toestand van 's Lands geldmiddelen voor als nog die afschaffing onraadzaam maakt. Intusschen heeft men gemeend, bij de Regering te moeten aandringen, om toch

de misbruiken, die in kleinere steden en vooral ten platten lande, met opzigt tot de Loterij en den verkoop van loten plaats hebben, zooveel in haar vermogen is, te keer te gaan.

Bij § 244. *Kosten van administratie der posterijen*, beklaagt men zich, dat de regeling der plattelandspost nog zoo onvolkomen is, hetgeen hier en daar aan gebrek aan ijver bij de Postdirecteurs wordt toegeschreven. Men drong dan ook vrij algemeen aan op eene spoedige en afdoende vermeerdering van het aantal postboden; alsmede op maatregelen van regeringswege, opdat het vorderen van distributieloon door de brievengaarders op hulpkantoren, thans, nu voor dezen eene bepaalde bezoldiging op de rijksbegrooting wordt uitgetrokken, krachtdadig worde tegengegaan. Met opzigt tot de verkeerde toepassing der wet van 12 April 1850 beriep men zich vooral daarop, dat, in strijd met art. 25, het particulier brievenvervoer ook bemoeijelijkt wordt in zoodanige rigtingen, waar door de administratie geene gelegenheid tot het verzenden of ontvangen van brieven gegeven wordt.

Bij § 247 en volg. heeft men algemeen eene meerdere specificatie verlangd van den zeer aanmerkelijken post van *f* 228,000, die onder artikel 53 is uitgetrokken, en vindt men het vreemd dat de post van *f* 100,000 voor de verdere uitbreiding van het postwezen zoo globaal is gesteld.

Bij § 258 en volg. tot § 290. Hoofdstuk X. *Het Depart. van Oorlog*, heeft men nagenoeg algemeen geklaagd, dat, in vergelijking met andere hoofdstukken der begrooting, de bij het tegenwoordige gegevene toelichtingen zoo in het oog vallend begrensd en karig zijn. Men verlangt nadere en zeer bepaalde inlichtingen omtrent onderscheidene punten.

Voorts verlangt men meerdere bezuinigingen op de kosten van het Departement van Oorlog, dan tot dusverre het geval is geweest, waartoe naar veler oordeel, de afschaffing van het topographisch bureau zou kunnen medewerken.

Men vraagt hoe ver de kaart der Nederlanden is gevorderd, te meer omdat men meent te weten, dat deze kaart, als men de tractementen der tot de verkenningen enz. gebezigde Officieren in rekening brengt, eene verbazende som heeft gekost. Ook omtrent het bedrag dier som wenscht men meer bepaalde inlichting te ontvangen. (*Vervolg hierna.*)

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van Donderdag 28 November.

In deze zitting is de beraadslaging over het ontwerp der gemeente-wet ten einde gebragt.

De Commissie, welke belast is met het opstellen van adressen aan den Koning en aan de Staten-Generaal, waarbij de wensch naar uitvoering van art. 191 der Grwt. (eene wet op de Waterschappen) uitgedrukt wordt, heeft de door haar ontworpene adressen ter tafel gebragt. Daarover zal nader beraadslaagd worden. — De vergadering is tot aanst. Dingsdag gescheiden.

ROTTERDAM, 29 November.

In de op gisteren gehouden vergadering der deelhebbers in de Rotterdamsch-Amerikaansche Stoomvaart-Maatschappij, is tot Directeur benoemd de Heer J. W. L. van Oordt.

Het Kapitaal is op 12 ton bepaald, waarvan reeds ruim *f* 800/m. zijn bijeengebragt, waaronder *f* 40/m. te 's Hage, *f* 20/m. te Schiedam en dus circa *f* 750/m. alleen te Rotterdam. Het is dus stellig te verwachten dat bij de deelneming in Amerika het kapitaal geheel vervuld zal zijn. Het plan is om de dienst met 4 booten tot stand te brengen.

AMSTERDAM, 29 November.

Het *Handelsblad* berigt, dat van wege eenige Duitsche Regeringen bij onderscheiden handelhuizen alhier aanvragen zijn geschied tot het leveren van approviandering voor de vestingen, bijzonder ter levering van vleesch.

— Ook deelt dat blad een berigt uit Groningen mede, volgens hetwelk de emeritus Hoogleeraar en voormalige Officier van Gezondheid, Sebastian, tot Inspecteur-Generaal der Geneeskundige Dienst zou benoemd worden.

UTRECHT, 28 November.

Naar wij vernemen, hebben de Studenten der Theologische Faculteit te Amsterdam, in eene vergadering voorleden week gehouden, eene Commissie van 5 leden uit hun midden benoemd, om, in overeenstemming met die van Groningen en Utrecht, over maatregelen te beraadslagen, die zouden kunnen genomen worden ter wijziging van het thans bestaande Predik-costuum der Hervormde Predikanten. Wij hopen, dat weldra de Studenten in de Godgeleerdheid te Leyden zich met hunne broederen tot hetzelfde doel zullen vereenigen, en dat bovenal de loffelijke pogingen onzer jongeren den zoo noodigen steun mogen vinden bij Hoogleeraren en Predikanten. (*Prov. Utr. Cour.*)

[En wij hopen dat Heeren Studenten der Theologische Faculteit aan de Leydsche Hoogeschool zullen blijven bij hun gevoelen: dat de beraadslaging of het besluit om een bepaald costuum als Predikant aan te nemen, niet van de Studenten maar van de gevestigde en erkende Kerkelijke Vergaderingen moet uitgaan.]

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 27 November.

Lord Beaumont, een der voornaamste Roomsch-Katholieke Pairs, heeft aan Lord Zetland eenen brief geschreven, waarin hij bepaaldelijk de door den Paus genomen maatregelen, ten aanzien van Engeland, afkeurt. In dien brief komen de volgende zinsneden voor:

»Door zijne kwalijk beraamde maatregelen heeft de Paus de R. Katholieken in dit land in een toestand gebragt, waarin zij òf met Rome moeten breken, òf hunnen pligt van onderdanigheid aan de Constitutie van dit Rijk schenden; zij moeten òf de Pausselijke Bulle als nul en van geener waarde beschouwen, òf aan een vreemden Vorst het regt toekennen om Engelsche titels te verleenen en Engelsche Bisdommen op te rigten. Indien men ontkent, dat dit land aan Rome ondergeschikt is en dat de Paus eenig beheer over hetzelve heeft, dan moet men ook ontkennen dat hij magt heeft om eenen territorialen Bisschops-zetel op te rigten, en dan moet men tevens de jongste Pausselijke Bulle veroordeelen als een niets geldend, ijdel stuk. Indien men aan den anderen kant aanneemt, dat de Paus de magt heeft om Westminster tot een Aartsbisdom te maken, kent men aan den Paus eene magt toe, welke volgens de Constitutie alleen bij de Koningin en haar Parlement berust, en dan maakt men inbreuk op de regten van H. M. en op het gezag van dat Parlement. Men kan niet handelen volgens den geest der Britsche Constitutie, en te gelijk de jurisdictie van den Paus in plaatselijke zaken erkennen. Zoodanig is het dilemna, waarin de onlangs bekendgemaakte Bulle de Engelsche R. Katholieken gebragt heeft. Ik ben niet genoeg bekend met hunne meening omtrent die zaak, noch met hunne voornemens daaromtrent, om te kunnen zeggen, welken invloed de nieuwe magt, die Rome zich aangematigd heeft, op hun gedrag zal hebben; maar ik geloof, dat de dagbladen *Tablet* en *Univers* de gevoelens van de ijverige R. Katholieken uitdrukken en de ware, zoo niet de erkende organen van de Priesters zijn. De Kerk van Rome duldt geene gematigde partij onder de leeken; gematigdheid met opzigt tot hare voorschriften is laauwheid, en degenen, die laauw zijn, werpt zij zonder uitzondering uit haar midden uit. Men moet met haar zijn tegen alle tegenstanders, of men behoort niet tot haar; en daarom, als Rome zoodanigen maatregel neemt als nu genomen is, plaatst het de leeken in den moeijelijken toestand, dien ik heb aangeduid.

»Terwijl ik derhalve geloof, dat het jongste stoutmoedige en duidelijk uitgedrukte edict van het hof van Rome niet aangenomen kan worden door de Engelsche R. Katholieken, zonder dat zij hunne pligten als burgers verzaken, behoef ik er niet bij te voegen, dat ik het gedrag van Lord Russell beschouw als dat van een waren vriend der Britsche Constitutie.”

— Den 25sten heeft in de groote zaal van het Raadhuis, onder voorzitting van den Lord-Major, eene volksvergadering plaats gehad, waarop zich eene ontelbare menigte bevond, en verklaard werd, dat de maatregelen van den Paus inbreuk maakten op de regten der Engelsche Kerk en Kroon, en aan den Stoel van Rome alle gezag in Engeland moest ontzegd worden.

SARDINIE.

De zitting der Kamers is den 23sten dezer door den Koning met eene rede geopend, in welke hij onder anderen zegt: dat het ten allen tijde de edelste taak der menschelijke deugd is geweest, eenen Staat te grondvesten op de vrijheid, die op hare beurt berust op regtvaardige, met onpartijdigheid toegepaste en algemeen geëerbiedigde wetten. Dat het tot dat einde vóór alles noodzakelijk is, orde in de financien te brengen. De toenemende welvaart des lands levert ons de stoffelijke middelen daartoe, en de bereidwilligheid der bevolking zal de noodzakelijke opofferingen gemakkelijker doen dragen.

Mijn gouvernement, zegt de Koning verder, is er nog niet in geslaagd de met Rome bestaande moeijelijkheden te vereffenen, ontstaan uit de wetten die de staatsmagten aan het land, in zijn nieuwen toestand, niet vermogten te onthouden. In al onze handelingen zijn wij steeds getrouw gebleven zoowel aan den eerbied dien wij allen jegens den Heiligen Stoel koesteren, als aan het onwrikbaar besluit, om de onafhankelijkheid onzer wetgeving ongeschonden te bewaren. Getrouw aan onze pligten, volhardende in de handhaving onzer regten, hopen wij dat de tijd en de heilzame invloed van godsdienstigen zin en beschaving ons tot die overeenstemming zullen leiden, welke eene der eerste behoeften van de maatschappij is.

De Vorsten van mijn huis zijn nooit bedacht geweest op het verwerven van erfgoed, dan hetgeen bestaat in de achting en liefde hunner volken.

Luide toejuichingen hebben onderscheiden malen de rede des Konings afgebroken, en toen de Koning de onder de wapenen gekomen nationale garde in oogenschouw nam, werd hij met de grootste geestdrift ontvangen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 27 November.

De ministeriele *Constitutionelle Correspondenz* meldt:

»De Minister von Manteuffel is heden morgen, vergezeld door den Geheim-Legatieraad Abeken en den regeringsraad Graaf Eulenburg, naar Oderberg vertrokken, alwaar hij eene bijeenkomst met den Oostenrijkschen Minister-President Vorst von Schwarzenberg zal houden. Naar men verneemt zullen de tot oplossing der Duitsche verwikkelingen benoemde vrije conferentien het onderwerp van het te houden mondgesprek zijn.”

— De *Wiener Reichszeitung* van 24 November zegt dat de Pruissische troonrede slechts eene gedachte duidelijk uitsprak, namelijk: Pruissen zal zijne pogingen dan eerst hervatten, wanneer omtrent de toekomstige inrigting van het Duitsche bondgenootschap beslist zal wezen. Op dat punt stemt de Pruissische staatkunde overeen met Oostenrijk. Wil Pruissen in de daad eenheid, wil het de behoefte der Duitsche natie zonder bijoogmerken vervullen, dan is de vrede verzekerd; want Oostenrijk wil geen overwegende magt, maar gemeenschappelijk regt.

— Een ander Weener ministerieel blad, de *Lloyd*, spreekt aldus:

»Indien Pruissen jegens ons handelt, gelijk de eene groote Duitsche Staat jegens den anderen behoorde te handelen, dan zal het geen reden hebben om

zich te beklagen dat wij voor hetzelve in zucht tot regtvaardigheid en billijkheid onderdoen.

»Oostenrijk miskent geenszins ligtzinnig de onberekenbare gevolgen van thans uitbarstende vijandelijkheden, die eenen algemeenen oorlog zouden ontsteken. Ieder Staatsman, die een geweten heeft, moet en zal ernstig wikken en wegen, alvorens hij eenen brand ontsteekt, welks einde het tegenwoordig geslacht mogelijk niet zou beleven. Van onzen kant zijn wij overtuigd dat het zwaard niet ontbloot zal worden, alvorens ook de laatste middelen om den vrede te behouden, uitgeput zijn. Daarom leven wij ook in de vaste hoop, dat de Voorzienigheid Duitschland genadiglijk behoeden zal voor een zoo onbeschrijfelijk ongeluk, als een oorlog tusschen zijne eigene stammen zoude wezen."

— Handelsbrieven uit Leipzig behelzen treurige berigten over den kwijnenden toestand des handels in geheel Saksen, daar wegens het gevaar van eenen mogelijken oorlog, niemand iets van belang onderneemt. Indien de zaken niet spoedig eenen beteren keer nemen, zag men groote faillissementen te gemoet.

FRANKFORT.

27 November.

Eergisteren avond is het weder tot een' bloedigen strijd tusschen de manschappen der Oostenrijksche, Beijersche en Frankforter soldaten aan de eene, en Pruissische aan de andere zijde gekomen. Tot voorkoming van dergelijke gevechten zijn thans de troepen in de kazernen geconsigneerd.

— Men verzekert dat de Keizer van Rusland aan dien van Oostenrijk en den Koning van Pruissen een voorstel heeft gedaan om eene bijeenkomst te houden en de Duitsche aangelegenheden te schikken.

TURKYE.

Het berigt te Weenen overgebragt, als zou de Sultan door vergift omgebragt zijn, wordt door niets bevestigd, en kan dus voor geheel verdicht gehouden worden.

— Ook is het berigt van de vlugt van Kossuth een verzinsel; toen die tijding werd gemeld, lag hij te Kintahia ziek aan den typhus.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen, uit naam van den Heer Staatsraad, Gouverneur der Provincie Zuid-Holland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Z. Exc. den Minister van Finantiën van 28 November 1850, bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Staats-Loterij, de loten en gedeelten daarvan, voor de *vierde* week der trekking van de laatste klasse der 212de Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij Verkoop.

Geheele Loten	*f* 82.00.
Halve	- 41.00.
Vijfde	- 16.40.
Tiende	- 8.20.
Twintigste	- 4.10.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij art. 3 van Z. M. besluit van 6 Januarij 1831, nº. 68 (*Staatsblad nº. 2*), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

DU RIEU.

Leyden, 29 *November* 1850. Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

De breede Kerkeraad der Nederd. Herv. Gemeente te Leeuwarden heeft uit het vroeger vermelde zestal Predikanten, ter vervulling der vacature, het volgend drietal gemaakt: DD. van der Scheer, te Hoorn; de Vries, te Oudewater, en Nachenius, te Sassenheim.

— De Wel-Eerw. Heer E. A. Zubli, Predikant bij de Walsche Gemeente te Delft, heeft voor het op hem uitgebragte beroep naar Haarlem, bedankt.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed in den gezegenden ouderdom van bijna 85 jaren, onze hartelijk geliefde en veel geachte Grootvader, de Heer PR. MERLYN, in leven *Korenmolenaar*, ter dezer Stede.

N. SIBBES.
C. SIBBES.
P. SIBBES, Geb. STECK.

LEYDEN, 30 November 1850.

Voor de blijken van deelneming ons betoond bij het overlijden onzer geliefde Zuster en Behuwd-Zusters, betuigen wij onzen dank.

B. M. DRAYER.
C. W. DRAYER.
J. H. MEERBURG.
C. M. MEERBURG, DRAYER.

Voor de vele blijken van deelneming, mij en den mijnen dezer dagen betoond, betuigen wij onzen welmeenenden dank.

J. B. DE MOEN.

De bekende en onbekende Schuldeischers, de Bevoorregte en de Pand of Hypotheek hebbende daaronder begrepen, van den Failieten Boedel van J. G. VAN DER STOOP, *Tabaksverkooper*, wonende te *Leyden*, worden bij deze **opgeroepen**, om hetzij in Persoon, hetzij bij gemagtigde te verschijnen, op Zaturdag den 7den December e. k. des voormiddags ten 11 ure, in de Raadkamer der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, en zulks om over te gaan tot de Verificatie der Schuldvorderingen.

De Curator in genoemd Faillissement,
Mr. A. W. VAN DER HOOP.

OPROEPING VAN CONCURRENTE CREDITEUREN.

Krachtens door de Arrondissements-Regtbank te *Leyden* verleende autorisatie, worden de **Concurrente Crediteuren** in het Faillissement van CHRISTIAAN KNIPPENBERG, *Tabaksverkooper*, **opgeroepen** tot de bijwoning der Vergadering te houden ter Audientie-zaal van gemelde Regtbank; op Donderdag 5 December 1850, des voormiddags te *elf* ure, ten einde, ten overstaan van den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris, *andermaal* te *raadplegen* over het door den Gefailleerde aangeboden **accoord.**

De Curator in voornoemd Faillissement,
LEYDEN, 30 November 1850. Mr. P. H. BERKHOUT, *Advocaat.*

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie brengt ter kennisse van de Stemgeregtigde Deelhebbers, dat, ingevolge het 91ste der Artikelen van Overeenkomst, de in de Vergadering van Commissarissen goedgekeurde **SLUIT-BALANS** over het **Vijf-en-Twintigste Boekjaar**, geëindigd op ultimo December 1849, voor hen ter visie zal liggen van *den* 2den *tot en met den* 17den *December* 1850, ter Secretarie van de Directie te *Amsterdam*, bij de Agenten der Maatschappij te *Rotterdam*, *Middelburg* en *Dordrecht*, aan het Lokaal der Kamer van Koophandel en Fabrieken te *Leyden*, en op het Raadhuis der Stad *'s Gravenhage.*

VAN DER OUDERMEULEN, *Pres.*
Amsterdam, 28 *November* 1850. GOUDSWAARD, *Dir. Fung. Secr.*

DE PRESIDENT VAN DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE LEYDEN, verwittigt de Stemgeregtigde Deelhebbers in de *Nederlandsche Handel-Maatschappij*, dat de **BALANS** *van het Vijf-en-Twintigste Boekjaar* dezer Maatschappij, voor hen dagelijks van den 3den tot den 17den dezer maand, des namiddags van *een* tot *twee* ure (Zondag uitgezonderd) ter **inzage** zal liggen, in het Gebouw der Lakenhal, op de Oude Vest.

De President voornoemd,
LEYDEN, 28 November 1850. J. C. BUCAILLE.

De Ondergeteekende neemt de vrijheid zijne geëerde Stadgenooten te berigten, dat zijn Winkel weder op nieuw voorzien is van **KINDERSPEELGOED**, geschikt tot **St. Nicolaas-Geschenken.**

H. J. REINKE,
Vischmarkt.

De Ondergeteekende berigt zijne geëerde Begunstigers, dat hij ter gelegenheid van het **St. Nicolaas-Feest**, voorzien is van alle soorten van Groot en Klein **CARTONWERK**, en beveelt zich tevens aan tot het vervaardigen en repareren van alle Voorwerpen tot zijn vak behoorende.

C. R. VAN GELDER,
Nieuwen Rhijn bij de Hartensteeg.

Tot Verminderde Prijzen.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat bij hem te verkrijgen zijn: ***New-Castle Haardkolen***, *f* 1.55; ***Dito***, Grof en Fijn, *f* 1.30; ***Dito***, Neutjes, *f* 1.39; ***Ruhrorth***, Grof en Fijn, *f* 1.00, alles per Nederl. Mud, *vrij aan huis*, 's Lands Impost ten bedrage van 46 Cents per Nederl. Mud, hier niet onder begrepen; de Geijkte Maat zal bij de aflevering voorhanden zijn.

P. VAN DER HEYDEN.
Kraanjerstraat, bij de Hoogewoerd, Wijk III. Nº. 501.

Attentie S. V. P.

De Ondergeteekende brengt ter kennis zijner geëerde Begunstigers, dat bij hem verkrijgbaar zijn: **Allerbeste Steenkolen** à *f* 1.50 per Nederl. Mud, vrij aan huis, *met inbegrip van 's Lands belasting;* alsmede **Allerbeste Coke** en alle soorten van **Lange** en **Korte Turf, Baggelaars** en **Zware Kagchel-Kluiten.**

M. ANDRESON,
Heerengracht, Wijk VIII. Nº. 321, en Wijk VI. Nº. 134 en 135.

Bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE, te *Leyden*, wordt uitgegeven:

UITBOEZEMING
BIJ DEN DOOD VAN
Mr. W. BILDERDIJK,
DOOR
Dr. P. P. ROORDA VAN EYSINGA, *Oud-Hoogleeraar, enz.*
Prijs 20 Cents.

BOEKHANDEL VAN P. ENGELS.

ALMANAKKEN 1851.

Aurora, *Vergeet Mij Niet*, *Holland*, *Schoone en Goede*, *Hollandsche Blijgeestigen*, *Christelijke Volks-Almanak*, *De Liefde*, *Almanak voor Hart en Huis*, *Woorden uit den Bijbel*, *Bijbelsche Almanak*, en een aantal andere *Hollandsche*, *Engelsche*, *Duitsche en Fransche Almanakken*.

Voorts een groot assortiment *Kinderboekjes*, geschikt voor Geschenken op bijzondere gelegenheden.

Zuivere *Standhoudende Zwarte Schrijf-Inkt*, per Flesch 40 en per halve Flesch 20 Cents.

Engelsche Zwarte, *Blaauwe en Roode Inkten*, in Kruikjes van 10, 12, 30 en 40 Cents. *Hollandsche*, *Velin*, *Post* en andere *Papieren* tegen billijke prijzen.

BOTERMARKT.

MAGAZIJN

VAN

SCHRIJF-, BUREAU-, KANTOOR-, SCHOOL- EN TEEKENBEHOEFTEN, DEPOT VAN ECHTE FRANKFORTER SPEELKAARTEN,

LUTKIE, CRANENBURG EN GEYER, hebben bij deze de eer te berigten, dat zij voor het op handen zijnde *St. Nicolaas-Feest*, ontvangen hebben eene uitmuntende collectie extra fraaije en zeer goedkoope Hollandsche en Fransche PRENT- EN LEESBOEKJES, met zeer fijn Geïllustreerde Bandjes.

Verder *Papeteries*, *Cartonnages*, *Papier de Luxe*, zeer voordeelige *Porte-Monnaies*, *Sigarenkokers*, elegante *Albums*, *Dames-Necessaires*, *Porte-Feuilles*, *Mappen*, en verscheidene Artikelen, zeer geschikt tot **St. Nicolaas-Geschenkjes.**

DE HINKENDE BOTE,

CALENDER VOOR 1851,

is weder te bekomen bij de **Erve WIJSMULLER**, welke ruim voorzien is van buitengewoon goed schuivende en vergulde Supra Fijne en Fijne Ordinaire

SPEELKAARTEN,

als Taroq, Whist, Ombre en Piquet.

Witte en Gekleurde Duitsche, Engelsche, Fransche en Hollandsche Papieren, in alle Soorten, Papier sansfin, breed 1, 4, 5 Ned. Ellen, lang naar verkiezing tot 2 à 300 Ned. Ellen, in Wit, Grijs en op de lengte van 10 Ned. Ellen, in Groen en Gestreept, Wasdoek- en Asphalt-Papier in Rollen, Steendruk, Opzet, Copieer, Vloei, Filtreer, Muziek, Teeken, Vegetal, Bristol, Havanah, Juweel, Jigt, Schuur, Pak, Porselein, Karton en Pistaches-Papier, Bak, Zegel, Brief- en Transparant-Ouwels, Plakgoud, Devieseu, Charades, Bruidzakjes, Gouden Randen, Etiquetten, Kartonnen Doozen, Engelsch Patent Boekbinders Katoen en Vernis, Schuurlinnen, Echte Engelsche Broeckmans, Conté-Faber en Ordinaire Potlooden, Plet- en Persbladen, Leder, Gekleurde en Zwarte Kinderprenten, Tromvellen, Hoorn, Pastel, Schrijf, Franzyn en Schapen Perkament, Kalfs- en Schapen-Zevenvellen, Kantoorbehoeften, Patent Linnen en gewone Enveloppes, gezuiverde Zwarte Inkt en alle in het Vak voorkomende Artikelen, in de uitgebreidste sortering tot de billijkste Prijzen. *Brieven franco.*

Bij dezelve is uitgegeven:

DE SERAPHIN DER KINDEREN,

Handleiding en Tooneelstukjes, tot het vertoonen van Chinesche Schimmen. Prijs 50 Cents. Dit boekje door een geacht Letterkundige bewerkt, is met alle daarbij benoodigde Figuren, op negen afzonderlijke Prenten gedrukt, hetzelve is benevens de gemelde Artikelen, bij alle solide Boekhandelaren door het geheele Koningrijk te bekomen. De *Seraphin* wordt niet in Commissie verzonden.

☞ **OPRUIMING VAN SPEELKAARTEN**, des Maandags morgens van 10 tot 12 ure, aan het Magazijn, Keizersgracht, bij de Huidenstraat, N°. 203, en Winkel, Huidenstraat, N°. 16, te *Amsterdam*.

PUBLIEKE VERKOOPINGEN,

(*Om Contant Geld*.)

Op *Maandag den* 16den *December* 1850, 's morgens ten *tien* ure, van eene partij WILLIGEN HAKHOUT, langs het *Utrechtsche Jaagpad* aan den Scheidweg van de *Gemeenten*, *Leyderdorp* en *Koudekerk*, tusschen de Buitenplaats *Middelweg* en de Branderij *de Leeuw*.

Op *Woensdag den* 18den *December* 1850, 's morgens ten *elf* ure, van ZWAAR ESSCHEN, ELZEN EN WILLIGEN HAKHOUT, langs *de Haarlemmer Trekvaart*, *van het Schuthok bij Halfwege tot aan de Pilarenbrug*, onder *Noordwijkerhout*.

Op *Vrijdag den* 20sten *December* 1850, 's morgens ten *tien* ure, van eene partij HAKHOUT, op *den Plantsoen aan de Hoogewoerdspoort* der Stad *Leyden*. — Voorts eenige DOODE BOOMEN. — En eindelijk des middags ten *twaalf* ure, eene partij BRANDHOUT EN ROMMELING, aan *de Timmerwerf*, op het Galgewater dier Stad.

EENE FRAAIJE PIANINO,

Palissanderhout, $6\frac{3}{4}$-Octaaf voor eenen billijken prijs ter verkoop in Commissie ontvangen. Liefhebbers worden uitgenoodigd dezelve te komen bezigtigen bij den Ondergeteekende.

J. C. F. DONKERSLOOT,

Directeur van het Comm.-Kantoor, *Pieterskerkgracht*.

De Pillen van Holloway zijn een bewonderenswaardig middel in gevallen van galziekten, gebrek aan spijsvertering en bedorven maag.



De Heer REARDON te Newcastle die zich een geruimen tijd lang van zijne gewone zeer drukke bezigheden had verwijderd, uit hoofde hij door zware inspanning van geest was lijdende aan verval van krachten, aandoening van het zenuwgestel, gebrek aan spijsvertering, galongesteldheid, en hartkloppingen, werd door zijne vrienden geraden, de *Pillen* van HOLLOWAY te gebruiken, daar alle geneeskundige voorschriften bij hem vruchteloos waren geweest. Hij volgde dien raad, volharde gedurende eenigen tijd in dit voornemen, en volgde stiptelijk den daarbij voorgeschreven leefregel, en thans is hij geheel hersteld, en bevindt zich beter dan ooit ofschoon hij reeds den ouderdom van 65 jaar bereikt heeft.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 30 *November*. Van *f* 33 tot *f* 36.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 30 *November*.

Oude Tarwe *f* 8.00 tot *f* 8.20. Nieuwe Tarwe *f* 7.50 tot *f* 7.80. Oude Rogge *f* 5.80 tot *f* 6.00. Nieuwe Rogge *f* 5.80 tot *f* 6.00. Gerst *f* 4.20 tot *f* 4.50. Haver *f* 2.30 tot *f* 3.20. Paardeboonen *f* 4.70 tot *f* 5.00. Duiveboonen *f* 5.00 tot 5.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 29 November.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$51\frac{7}{8}$	$52\frac{3}{4}$	$52\frac{3}{4}$
Dito Certificaten	" 3 "	$61\frac{1}{4}$	62	62
Dito dito	" 4 "	$81\frac{1}{4}$	$82\frac{3}{8}$	$82\frac{3}{8}$
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
O. I. Leening	" 4 "	81	—	—
Dito Holl. Spoorweg	"	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$ "	86	—	—
Haarlemmermeer	" 5 "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5 "	100	$100\frac{3}{8}$	$100\frac{3}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	" 5 "	$99\frac{7}{8}$	100	$99\frac{7}{8}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	" 5 "	$89\frac{3}{4}$	—	—
Dito 1840	" 4 "	$80\frac{1}{2}$	$81\frac{1}{2}$	$81\frac{1}{2}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	" 4 "	$80\frac{1}{2}$	81	81
Dito dito Nieuwe	" 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6 "	—	—	—
Certificaten van dito	" 6 "	—	—	—
POLEN, Obligatiën	" 4 "	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835	" 500 "	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	$11\frac{7}{16}$	$11\frac{3}{8}$	$11\frac{11}{16}$
Dito dito Onbep. Stukken	" 5 "	—	—	—
Dito Obligatiën	" 3 "	37	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3 "	$31\frac{1}{4}$	$31\frac{5}{8}$	$31\frac{5}{8}$
Coupons Ardoins		$7\frac{5}{8}$	$7\frac{7}{8}$	$7\frac{3}{4}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	" 5 "	—	—	—
Dito	" 4 "	—	—	—
Dito Metall.	" 5 "	$60\frac{1}{4}$	$60\frac{1}{2}$	$61\frac{1}{4}$
Dito Nieuwe	" 5 "	$65\frac{1}{2}$	$67\frac{3}{4}$	$67\frac{3}{8}$
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$ "	$31\frac{1}{2}$	$32\frac{1}{2}$	$32\frac{1}{4}$
BELGIË, Banc.	" $2\frac{1}{2}$ "	$43\frac{3}{4}$	$43\frac{7}{8}$	$43\frac{7}{8}$
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$ "	44	$44\frac{1}{4}$	$44\frac{1}{4}$
BRAZILIË, 1824 100 £	5 "	83	84	84
PORTUGAL, te Londen	" 5 "	31	32	32
Dito dito	" 4 "	31	$31\frac{3}{16}$	$31\frac{3}{16}$
VENEZUELA,	" 3 "	—	—	—
MEXICO,	" 5 "	$27\frac{7}{8}$	$28\frac{1}{2}$	$28\frac{7}{16}$
AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie $3\frac{1}{4}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.